

Marie van de Middelhaai d'r groot Vlèemes en Haorsteegs woordeboek,

L

Marie van de Middelhaai zingt al 15 jaar in Vlijmens dialect en is bezig een dialectwoordenboek samen te stellen. Omdat zij is opgevoed door een Haarsteegse moeder en een Vlijmense vader richt zij zich op deze dialecten. Beide dialecten zijn niet uniek, maar hebben net als de andere Langstraatse dialecten dezelfde basis als het Midden-Brabants. Iedere week verschijnt een nieuwe letter met enkele dialectwoorden en iets uit de grammatica.

† = oud (bijna) vergeten woord * = nieuw woord van jonge generatie
[] = fonetisch schrift H = Haarsteeg V = Vlijmen

lam [lam]

1. verlamd. *Zij hà 'n lam handje.* = *Zij had een verlamd handje.*
2. dronken. *Hij hè z'n èègen lam gezópen.* = *Hij heeft zichzelf helemaal dronken gezopen.*
3. lui. *Hij is te lam dèttie wè doei.* = *Hij is te lui om iets te doen.*
4. zwoel. *'t Is lam weer.* = *'t Is loom weer, weer om niets te doen.*

lamstraol [lamstrɑ:l] (de, 'ne) = 1. lammeling, heel luie persoon 2. vervelend iemand

lekken - lekte - gelekt [lekə] = likken. *Hij lekte z'n lippen aaf.* = *Hij likte zijn lippen af.*

likken - likte - gelikt [likə] = lekken. *De kraon die likt.* = *De kraan lekt.*

lèktóét [lɛktu:t] (de, 'ne) = stroopsoldaatje, geharde stroop in een opgerold papier-tje. *Drika Lektóét ùt de Hoeven (H) verkocht lektóéten.* = *Drika van Bijnen uit de Hoeven (H) verkocht stroopsoldaatjes.*

lèllek [lɛlək], ***lillek** [lɪlək] = lelijk

1. lelijk van uiterlijk. *Lèllek in de luiër, schôn in de sluier.* = *'n Lelijke babydochter zal straks 'n knappe bruid zijn.*
2. brutaal. *Lillek, lompe en nie bang.* = *Onverschrokken.*
3. flink. *Gij wordt al lillek grèès.* = *Jij begint al aardig grijs te worden.*

lòllò (H) = verstoppertje, uniek Haarsteegs woord dat in Nederland verder niet voorkomt, maar wel in Vlaams Brabant (*lolloe stèèken*). Onverklaarbaar! syn: **piepmúizen** (V), **ùtkrúiperke** (*HNV)

Grammatica: bezittelijke voornaamwoorden

De bezittelijke voornaamwoorden: *mèèn/m'n* - *jouw/ew/oew* - *heur, hum* - *óóns* - *jullie/jöllie* - *hullie* worden in ons dialect vervoegd in onzijdig, vrouwelijk en mannelijk:

- vóór onzijdig woord: *mèèn/m'n kèènd, jouw/ew/oew meske, heur góéd, hum héúndje, óóns prulleke, jöllie ópoetje, hullie hùiske.*
- vóór vrouwelijk woord: *mèèn/m'n zuster, jouw/ew/oew móéder, heur taante, hum scharrel, óóns tàðfel, jullie Bet, hullie Trui.*
- vóór mannelijk woord niet beginnend met een klinker, *b, d* of *h*: *mèène/m'ne vent, jouwe/'ewe/oewe mééns, heure vrijer, humme waogen, óónze Kisóóm, jöllieje kôs, hullieje stóél.*

vóór mannelijk woord beginnend met een klinker, *b, d* of *h*: *mèènen/m'nen aorècht, jouwen/'ewen/oewen baos, heuren ijsco, hummen brommert, óónzen ólifaant, julliejen Has, hulliejen Driek.*

'ne lektóét
(Foto: Rini Wouters)

